

PATVIRTINTA

Marijampolės profesinio rengimo centro
direktoriaus 2024 m. rugsėjo 02 d.
įsakymu Nr. V1-141

MOKINIO, BESIMOKANČIO MEDIENOS APDIRBĖJO-DAILIDĖS PADĖJĖJO SPECIALYBĖS, SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA NR. 2-28

I. BENDROJI DALIS

- Pastebėjus mokymo patalpoje bet kokį gedimą, netvarką ar keliantį pavojų veiksnį, informuoti profesijos mokytoją. Darbo nepradėti, kol nebus pašalinti visi trūkumai.
- Vykdyti Marijampolės PRC darbo tvarkos taisyklių, nustatyto darbo ir poilsio laiko reikalavimus, ilsėtis, valgyti ir rūkyti tam tikslui skirtose vietose, dirbti tik tą darbą, kurį paveda profesijos mokytojas, ir tik tada, kai yra žinomi saugūs jo atlikimo būdai.
- Praktinių užsiėmimų metu būti dėmesingam, atidžiam, atsargiam, nesikalbėti su pašaliniais ir netrukdyti dirbti kitiems.
- Palaikyti tvarką darbo vietoje.
- Darbo vietoje neturi būti pašalinių žmonių.
- Mokinys privalo dirbti su asmeninėmis apsaugos priemonėmis
- Mokiniui draudžiama dirbti pneumatiniiais ir elektriniais įrankiais, naudotis įrengimais, jei jis nėra apmokytas neinstrukuotas, kaip reikia saugiai dirbti šiais įrankiais ir įrengimais.
- Praktinių užsiėmimų metu užtikrinti švarą ir tvarką darbo vietoje, stebėti praėjimų ir pravažiavimų saugumą.
- Draudžiama be profesijos mokytojo žinios patikėti darbo priemones kitam asmeniui, savavališkai atlikinėti darbus nesusijusius su užduoties vykdymu. Pasišalinti iš darbo vietos galima tik gavus profesijos mokytojo leidimą.

II. PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI. SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO

- Pavojingi, kenksmingi rizikos veiksniai, esantys ar galintys pasireikšti mokinių darbo aplinkoje, galimas poveikis mokinių saugai ir sveikatai, prevencinės priemonės:

Rizikos veiksnys	Poveikis saugai ir sveikatai	Prevencinės priemonės
Fizikiniai veiksniai:		
Nepakankamas darbo vietos apšvietimas	Didėja akių nuovargis, regos susilpnėjimas mažėja darbuotojo pastabumas. Galimos darbo klaidos, kurios gali būti susijusios su įvairaus masto incidentais, avarijomis, nelaimingais atsitikimais	Jeigu bendras apšvietumas yra mažesnis už reikalaujamą, būtina didinti šviestuvų kiekį ar papildomai naudoti kilnojamus šviestuvus
Netinkamas mikroklimatas	Įvairaus sunkumo ūmių sveikatos sutrikdymų ar profesinių ligų rizika	Įvertinus mikroklimatą naudoti tinkamus darbui šioms sąlygoms rūbus, avalynę

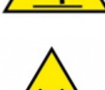

(temperatūra, drėgmė, ventilacija ir t.t.)		
Per didelis triukšmo lygis (darbuotojo darbo vietoje bendras triukšmo lygis neturi viršyti 80 dBA)	Galimi įvairaus sunkumo klausos ir vestibuliarinio aparato pakenkimai, profesiniai susirgimai	Vengti buvimo padidinto triukšmo zonoje, jei to padaryti neįmanoma, apsaugai nuo triukšmo naudoti ausines, ausų kištukus, kitas įmonėje nustatyta tvarka naudojamas apsaugos priemonės arba trumpinti triukšmo veikimo laiką
Rankas veikianti vibracija	Neigiamas poveikis visam organizmui, nuovargis. Ypač pasireiškiantį raumenų, kaulų struktūros, neurologiniais ir kraujagyslių pakenkimais. Gali sukelti profesines vibracines ligas	Prieš pradėdant dirbti su rankas veikiančiais vibruojančiais įrankiais (įtaisais) atlikti rankų apšilimo pratimus. Dirbant keisti įrankius. Pertraukėlių metu masažuoti rankų pirštus. Vengti rūkyti
Cheminiai veiksniai:		
Dulkės (organinės ir neorganinės kilmės), alergiškai veikiančios visą organizmą	Galimi įvairaus sunkumo kvėpavimo takų, gleivinės, odos sudirginimai ar sužalojimai, galintys įtakoti ūmius ar lėtinius susirgimus, alergines organizmo reakcijas	Apsaugai nuo dulkių naudoti respiratorius, uždaro tipo akinius, tinkamus tokiam darbui rūbus, avalynę, kitas asmenines apsaugos priemones
Dažų, skiediklių, ploviklių garai	Galimi įvairaus sunkumo kvėpavimo takų, gleivinės, odos sudirginimai ar sužalojimai, galintys įtakoti ūmius ar lėtinius susirgimus, alergines organizmo reakcijas	Apsaugai nuo cheminių medžiagų, garų naudoti respiratorius, uždaro tipo akinius, tinkamus tokiam darbui rūbus, avalynę, kitas asmenines apsaugos priemones
Medienos apdirbimui naudojamos medžiagos	Galimi įvairaus sunkumo kvėpavimo takų, gleivinės, odos sudirginimai ar sužalojimai, galintys įtakoti ūmius ar lėtinius susirgimus, alergines organizmo reakcijas	Preparatus laikyti arti vietinės traukos. Reikia imtis priemonių, kad nesusidarytų pavojinga degių ar sprogių medžiagų koncentracija. Medžiagų talpas laikykite sandariai uždarytas. Naudokite kvėpavimo takus, rankas, kūną apsaugančias priemones
Fiziniai veiksniai:		
Elektros srovės poveikis, esant netvarkingai instaliacijai ar netinkamai naudojant elektrinius prietaisus, įrenginius ir įrankius	Įvairaus sunkumo traumų (net mirtinų), sveikatos sutrikdymų rizika	Laikytis elektroaugos reikalavimų. Nenaudoti netvarkingų elektrinių įrankių, įrengimų, kitų darbo priemonių. Nesiliesti prie neizoliuotų elektros įrangos dalių, kuriomis teka elektros srovė. Remontuoti elektrinius ir prietaisus gali tik asmuo, turintis atitinkamą elektroaugos darbuotojo

		kvalifikaciją. Naudoti asmenines apsaugos priemones
Netvarkinga darbo vieta (slidžios, nelygios grindų ar grindinio dangos)	Paslydimas, pargriuvimas. Galimos įvairaus sunkumo traumos: kaulų lūžiai, raumenų sistemos sužalojimai	Užtikrinti, kad darbo vietoje grindų dangos būtų neslidžios, sausos, lygios, nuolat valomos. Jeigu dėl darbo specifikos grindys būna šlapios ir slidžios, būtina dėvėti apsaugančią nuo paslydimo avalynę. Negalima paviršių valyti tepalais ar kitomis medžiagomis, kurios didina slidumo efektą
Netvarkingos ar užgriozdintos patalpos, teritorija	Užkliuvimas, pargriuvimas, užgriuvimas, nukritimas. Galimos įvairaus sunkumo traumos: kaulų lūžiai, raumenų sistemos sužalojimai ar net mirtinos traumos	Nuolat palaikyti tvarką ir švarą patalpose ir teritorijoje. Laikytis sandėliavimui, patalpų eksploatavimui ir teritorijos priežiūrai keliamų reikalavimų. Praėjimai turi būti laisvi, neužkrauti detalėmis, daiktais, išsikišantys vamzdiniai turi būti paslėpti grindyse, laiptų pakops turi būti lygios, lipant laikytis už porankių. Praėjimai turi būti sužymėti
<i>Fiziniai veiksniai:</i>		
Netvarkingi įrengimai, įrankiai, prietaisai ir kt.	Tikimybė įsipjauti, įsidurti į aštrius daiktus, briaunas, patirti sužalojimus ar įvairaus sunkumo traumas dėl neapsaugotų besisukančių ar kitaip judančių detalių	Dirbti tik su tvarkingais ir reikiamos komplektacijos įrenginiais, įrengimais, įrankiais ir prietaisais, juos naudoti pagal paskirtį ir prisilaikant jų eksploatavimo taisyklių reikalavimų. Naudojami įrankiai su medinėmis rankenomis turi būti lygiai apdailinti ir įtvirtinti. Kirstukai, plaktukai turi būti su neišmuštais, neištrupėjusiais, nesuskilusiais asmenimis, nešerpetotomis briaunomis tose vietose, kurios imamos ranka. Dirbant su mechaniniais įrankiais, smūgiuojant be kitų asmeninių apsaugos priemonių (kostiumas, pirštinės, batai) būtina naudoti apsauginius akinius. Naudojant rankinius elektrinius įrankius stebėti, kad nesusisuktų maitinimo laidas, jo nenutraukti. Savavališkai darbo priemonių nemodifikuoti

Krentantys daiktai	Galimi įvairaus sunkumo galvos, galūnių, kitų kūno vietų sužalojimai, traumos	Daiktus, įrankius, medžiagas ir kitas priemones darbo vietoje sudėti taip, kad jie negalėtų nukristi. Nebūti vietose, kur vyksta krovos darbai
Fizinė perkrova (vienkartinis kėlimas moterims 3-16, vyrams 5-25 kg)	Galimos įvairaus sunkumo traumos, raumenų patempimai, stuburo sužalojimai	Nekelti vienam daiktų (detalių, ruošinių, įrenginių), viršijančių leistiną krovinio kėlimo normą. Jeigu nėra galimybių tai atlikti dviese, būtina naudotis kėlimo įrenginiais
Gaisro pavojus	Galimas nudegimo ar net žuvimo pavojus	Pakeisti produktą kitu mažiau pavojingu. Panaikinkite artimus uždegimo šaltinius (kibirkštis, cigaretė, suvirinimo vietą ir pan.). Įrenkite kontrolės ir aliarmo priemones. Laikykite gesintuvus lengvai prieinamoje vietoje. Nustatykite veiksmų planą gaisro metu
<i>Fiziniai veiksniai:</i>		
Pernelyg sunkus arba didelis, griozdiškas arba nepatogus suimti (paimti), nestabilus (arba jo turinys sunkiai perkeliamas) kroviny	Krovinių keliant rankomis, gali kilti pavojus susižaloti, ypač nugarą. Toks kroviny gali sužeisti darbuotojus, ypač susidūrus, dėl savo kontūrų ir (arba) konsistencijos	Krovinius kelti tokioje padėtyje, kurioje kroviny nebūtų laikomas arba juo manipuluojama per atstumą nuo liemens, arba liemenį lenkiant ar sukant. Stengtis naudoti kėlimo įrenginius
Besisukančios ar kitaip judančios neuždengtos mechanizmų ir įrengimų dalys	Galimos įvairaus sunkumo traumos, galūnių sužalojimai	Neliesti rankomis besisukančių ar kitaip judančių dirbančio įrenginio dalių, kurių negalima uždengti apsaugomis, skydais. Nedėvėti darbo rūbų palaidais skvernais, atsegtomis rankovėmis, nenešioti raiščių, grandinėlių
Asmens higienos taisyklių nesilaikymas	Galimi apsinuodijimo, infekcijų, ir virškinimo trakto negalavimai. Ūmūs susirgimai ar net mirtis	Prižiūrėti ir nuolat valyti sanitarines patalpas. Suteikti darbuotojams galimybę nusiplauti rankas ir nusiprausti po dušu. Įrengti valgymo, persirengimo patalpas. Darbuotojams leidžiama valgyti, praustis ar atlikti gamtinius reikalus tik tam pritaikytuose vietose
<i>Ergonominiai, psichosocialiniai ir organizaciniai veiksniai:</i>		
Nepatogi, priverstinė darbo poza	Galimi skeleto sistemos ir raumenų pažeidimai	Tinkamai parinkti darbo aukštį ir darbo priemonių išdėstymą, taip pat sudaryti galimybę keisti darbo pozą
Stresas dėl netinkamo	Dėl netinkamo darbo	Aptarti su darbuotojais

darbo organizavimo, kvalifikacijos stokos	organizavimo galimos problemos tarp kolegų, konfliktai tarp darbuotojų ir vadovaujančio personalo. Stresas ir įtampa padidina jautrumą ir iššaukia klaidas. Galimi įvairaus sunkumo galvos, galūnių, kitų kūno vietų sužalojimai, traumos	užduočių planavimą ir paskirstymą. Apsvarstyti darbo proceso eigą. Darbuotojus motyvuoti, sukurti jų atsakomybės sampratą. Problemas spręsti atskiruose pokalbiuose. Pritaikyti pertraukų sistemą. Darbams atlikti parinkti tinkamus darbuotojus, kurie atitinka keliamus kvalifikacinius reikalavimus
Dėmesio įtampa	Galimos įvairaus sunkumo traumos	Daryti pertraukas, pavaikščioti, padaryti akių mankštą, jei yra galimybė pakeisti darbą, kuris reikalauja mažesnės įtampos

11. **Ženkliai darbo vietoje.** Mokinys turi žinoti įmonėje, darbo vietose (objektuose) esančius saugos ir sveikatos apsaugos ženklus bei vykdyti tai, ką tie ženklai nurodo.

Simbolis	Reikšmė	Simbolis	Reikšmė
ĮSPĖJAMIEJI ŽENKLAI			
	Bendrasis įspėjamasis ženklas		Įspėjimas. Elektros srovės poveikis
	Įspėjimas. Judančios mašinos dalys		Įspėjimas. Pavojus prisispausti
	Įspėjimas. Krentantys daiktai		Įspėjimas. Pavojus nukirsti pirštus
	Įspėjimas. Galima susižeisti galvą		Įspėjimas. Karšti paviršiai
	Įspėjimas. Slidus paviršius		Įspėjimas. Pavojus įkristi
	Įspėjimas. Kenksminga arba dirginanti medžiaga		Įspėjimas. Degi medžiaga
ĮPAREIGOJAMIEJI ŽENKLAI			
	Bendrasis privalomasis veiksmas		Skaityti gamintojo pateiktą įrenginio eksploatavimo instrukciją, aprašymą
	Būtina vilkėti apsauginius drabužius		Būtina avėti apsauginius batus
	Būtina naudoti apsauginius akinius		Būtina mūvėti apsaugines pirštines

	Būtina dėvėti apsauginį šalną		Būtina dėvėti kepuraitę
DRAUDŽIAMIEJI ŽENKLAI			
	Bendrasis draudžiamasis ženklas		Eiti pašaliniams asmenims draudžiama
	Draudžiama naudoti ugnį, atvirą šviesos šaltinį		Draudžiama rūkyti
INFORMACINIAI ŽENKLAI			
	Rinkimosi vieta		Rūkymo vieta
	Pirmoji pagalba		Skubios pagalbos telefonas
	Evakuacinis išėjimas tiesiai		Avarinis išėjimas
 	Evakuacinis išėjimas į kairę	 	Evakuacinis išėjimas į dešinę
	Gesintuvas		Gaisrinės žarnos ritinys
	Gaisrinis hidrantas		Gaisro aliarmo skelbimo vieta

12. Įvertinus rizikos veiksnius ir vadovaudamasis nustatytais normomis mokinys privalo naudotis asmeninėmis apsaugos priemonėmis:

13. akims apsaugoti;

14. klausos apsaugines priemones;

15. apsauginiais darbo darbužiais.

16. kojoms ir pėdoms apsaugoti;

17. Mokinys privalo:

18. dirbti su asmeninėmis apsaugos priemonėmis;

19. rūpestingai prižiūrėti ir naudoti pagal paskirtį asmenines apsaugos priemones;

20. laiku pranešti profesijos mokytojui apie jų nusidėvėjimą, užteršimą, netinkamumą naudoti ir apie tai, kad baigiasi jų naudojimo terminas;

21. Gauti profesijos mokytojo užduotį, susipažinti su darbų vykdymo tvarka ir saugiais darbo metodais.

22. Apsirengti tvarkingus ir tinkamo dydžio darbo drabužius, užsisagstyti juos, apsiauti darbo avalynę, patikrinti asmenines apsaugos priemones ir naudoti jas pagal paskirtį. Draudžiama dirbti su suplyšusiais, atsilapojusiais, netvarkingais darbo drabužiais.

23. Atidžiai apžiūrėti savo darbo vietą, pašalinti nereikalingus daiktus, galinčius trukdyti dirbti, įsitikinti, ar grindys sausos, neslidžios, neužkrautos vaikščioti skirtos vietos, vizualiai patikrinti ar pakankamas vietinis apšvietimas.

MOKINIO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

24. Gauti iš profesijos mokytojo užduotį, susipažinti su darbų vykdymo tvarka ir saugiais darbo metodais.

25. Apsirengti tvarkingus ir tinkamo dydžio darbo drabužius, užsisagstyti juos, apsiauti darbo avalynę, patikrinti asmenines apsaugos priemones ir naudoti jas pagal paskirtį.

26. Draudžiama dirbti su suplyšusiais, be sagų darbo drabužiais. Darbo drabužiai turi būti tvarkingi, gerai užsagstomi, bet nevaržantys judesių. Neturi būti palaidų, nukabusių aprangos galų, kuriuos gali pagriebti ir įtraukti judantys mechanizmų mazgai.

27. Draudžiama dirbti su papuošalais, laikrodžiais.

28. Atidžiai apžiūrėti savo darbo vietą, pašalinti nereikalingus daiktus, galinčius trukdyti dirbti, įsitikinti, ar grindys sausos, neslidžios, neužkrautos vaikščioti skirtos vietos, vizualiai patikrinti, ar pakankamas vietinis apšvietimas.

29. Darbo vietos apžiūrėjimas:

29.1. darbo vieta ir pačios staklės turi būti tinkamai sutvarkytos, priėjimo prie staklių takai turi būti laisvi;

29.2. darbo vieta turi būti pakankamai apšviesta darbo stalo paviršiuje;

29.3. naudojant vietinio apšvietimo šviestuvus su kaitinimo lempomis, įtampa jose neturi viršyti 50V. Leidžiama naudoti 110 ar 220 V įtampos šviestuvus, jeigu jų prijungimo laidai yra tokiame aukštyje, kuriame neįmanoma laidų atsitiktinai paliesti;

29.4. staklių darbo stalo paviršius turi būti 80 cm aukščiau grindų paviršiaus.

30. Apžiūrėti stakles ir kitus, darbo vietoje esančius, elektros įrenginius:

30.1. ar jie įžeminti, ar uždengti elektros skydelio, įrenginio kontaktai, turintys elektros įtampą;

- 30.2. ar nenutrūkę elektros laidai, jungiantys įrenginį su elektros tinklu;
- 30.3. ar nepažeista jų izoliacija, ar laidai apsaugoti nuo atsitiktinių mechaninių pažeidimų;
- 30.4. ar įrenginį jungiantys su elektros tinklu laidai nesiliečia prie karštų, drėgnų, kitų kabelių, aštrių briaunų, kitų įrenginių;
- 30.5. ar laidai apsaugoti nuo atsitiktinių mechaninių pažeidimų. Laidai (kabeliai) turi būti jungiami taip, kad nebūtų galimybės ant jų užlipti ar einant už jų užsikabinti.
31. Apžiūrėti stakles ir patikrinti:
 - 31.1. staliaus-baldžiaus darbuose naudojamų įrenginių ir mechanizmų tvarkingumą;
 - 31.2. ar mechanizmų darbinės dalys tvarkingos ir patikimai įtvirtintos, kad judančių dalių apsauginiai gaubtai ir apsauginiai įtaisai yra tvarkingi.
 - 31.3. varžtų bei tvirtinimo mazgų ir detalių priveržimą;
 - 31.4. darbo zonos aptvarus;
 - 31.5. staklių valdymo svirtis: ar tvarkingi paleidimo įrenginiai, fiksatoriai, staklių valdymo rankenos, kad staklės savaime neišsijungtų ar nesustotų darbo metu;
 - 31.6. diskus, juostas;
 - 31.7. apdorojamos detalės prispaudimo, įtvirtinimo įtaiso būklę;
 - 31.8. ar nėra ant staklių stalo įrankių ir pašalinių daiktų.
32. Netvarkingus ir netinkamus instrumentus pakeisti gerais.
33. Tiksliai įsitikinus, kad visi staklių mechanizmai dirba tinkamai, galima pradėti darbą.
34. Išbandyti stakles tuščiaja eiga. Tiksliai įsitikinus, kad visi staklių mechanizmai dirba normaliai, galima pradėti darbą.
35. Draudžiama:
 - 35.1. liesti drėgnomis rankomis elektros laidus, kabelius, kištukus, prietaisus ar įrenginius;
 - 35.2. dirbti su elektros įrankiais ar įrenginiais, jeigu prisilietus jaučiamas elektros srovės poveikis;
 - 35.3. dirbti su elektros įrankiais, prietaisais ar įrenginiais, jei ant jų pateko skystis;
 - 35.4. eksploatuoti išardytą, nebaigtą remontuoti elektros įrenginį.
36. Pastebėjus bet kokį gedimą, netvarką ar keliantį pavojų veiksni, informuoti tiesioginį vadovą. Darbo nepradėti, kol nebus pašalinti visi trūkumai.

MOKINIO VEIKSMAI DARBO METU

37. Darbo metu būti dėmesingam, atidžiam, atsargiam, nesikalbėti su pašaliniais ir netrukdyti dirbti kitiems.
 38. Neatitraukti dėmesio nuo darbo ir neužsiminėti pašaliniais darbais.
 39. Darbo vietą laikyti tvarkingą, neužkrauti drožlėmis, detalėmis ir ruošiniais.
 40. Draudžiama į darbo vietą leisti pašalinius asmenis, leisti jiems dirbti staklėmis.
- Dirbant prie briaunų laminavimo staklių su klijų užtepimu ant detalės**
41. Stakles naudoti pagal paskirtį ir prisilaikant jų eksploatavimo taisyklių reikalavimų
 41. Draudžiama apdoroti staklėmis detales, kurių gabaritai didesni negu nurodyta techniniame pase.
 42. Visuomet stebėti dirbančias stakles. Nepalikti įjungtų staklių be priežiūros. Paliekant jas, išjungti pagrindinį jungiklį, užrakinti jį spynele bei pasiimti raktą ir laikyti jį saugioje vietoje, kad niekas netikėtai staklių neįjungtų.
 43. Visuomet, kai staklės netikėtai sustoja ar atsiranda sutrikimų jų darbe, pirmiausia reikia išjungti stakles iš maitinimo tinklo, patikrinti, ar į stakles netiekiamas elektros srovė ir ar nėra liekamosios

potencinės ar kinetinės energijos, bei aiškiai matomoje vietoje pakabinti įspėjančią lentelę apie vykdomus darbus.

Dirbant prie formatinio pjovimo staklių

44. Formatinio pjovimo staklės yra skirtos įvairaus dydžio ir storio skydų pjaustymui ir norimo dydžio dalis.

45. Formatinio pjovimo staklėmis, naudojantis pristatoma atrama, galima plokščią detalę perpjauti tiksliai pagal matmenis stačiakampio forma, nesinaudojant kampainiu, liniuote ir netgi pieštuku.

46. Darbui, pjaunant kampu, naudojama užpatentuota atrama.

47. Visos staklių funkcijos yra atliekamos automatiškai.

48. Pjovimo ilgis nustatomas automatiškai. Daviklis atpažįsta skydo galą, pjūklo agregatas nusileidžia ir dideliu greičiu grįžta į pradinę padėtį.

49. Pjovimo agregatas gali būti nustatytas kintamu greičiu.

50. Staklių apsaugos sistema paremta išjungikliais. Ją sudaro fiksuoti apsauginiai įrenginiai bei elektriniu būdu blokuojami mobilūs ribotuvai.

50.1. staklių pagrindas iš visų pusių yra apsaugotas fiksuotu, varžtais pritvirtintu tinklu;

50.2. gaubtas kairėje staklių pusėje turi elektrinius blokatorius. Jį leidžiama atidaryti tik tuomet, kai keičiamas pjūklas;

50.3. pjūklą dengiantis gaubtas dešinėje yra pritvirtintas varžtais, juos leidžiama atsukti tik atliekant priežiūros ir remonto operacijas;

50.4. apsauginis tinklas, juosiantis stakles iš trijų pusių, neleidžia prieiti prie stūmiklio atramos.

51. Draudžiama dirbti staklėmis, jeigu nėra apsaugų, pažeista elektros įranga, įžeminimas.

52. Pjaustomų skydų matmenys turi atitikti staklių darbinės charakteristikas (pjovimo ilgis \times pjovimo plotis = darbiniai staklių matmenys).

53. Skydus ir stakles galima paduoti iš priekio, iš galo, iš šono ir iš viršaus. Paduoti skydus ir stakles galima rankiniu būdu arba mechanizuotai. Padavimas iš viršaus reikalauja įsigyti pakėlimo įtaisą, kuris galėtų judėti už apsauginių įrenginių. Paduodant skydus iš galo ar šono privalu turėti specialius griebtuvus bei atitinkamus apsauginius įtaisus.

54. Skydai ir stakles paduodami horizontaliai po vieną arba sudėti į paketus, įtraukiami į darbo zoną ir nustatomi pjovimo operacijai.

55. Atraminiai stalai ant oro pagalvės padeda lengviau paduoti, pasukti ir pan. skydus.

56. Skydas su stalu turi liestis visu plotu, nesiūbuoti.

57. Prispaudimo sija prispaudžia skydus ant darbo stalo, o iš šono, jei reikia, skydus prie kampinės atramos spaudžia šoninis prispaudimo ritinys.

58. Stūmiklio atrama transportuoja pjaunamus skydus ir pjovimo padėtį.

59. Įvedus norimus ruošinio matmenis, skydas bus iki galo supjaustytas automatiškai.

60. Skydai pjaustomi dviem pjūklais: pjovimo pjūkleliu ir pagrindiniu pjūkle. Pjūklelio eiga yra sinchronizuota su pagrindinio pjūklo eiga. Įpjovimo pjūklelis lengvai įpjauna skydus iš apačios, apsaugodamas pjūvio vietą nuo pleišėjimo toliau pjaunant pagrindiniu pjūkle.

61. Apdorojant medžio masyvą, laikyti įdubusią vietą ir viršų.

62. Skersiniam skydų, juostų pjaustymui naudoti šoninį prispaudimo įrenginį. Skersuojant siauras, plonas medžiagas, sumažinti šoninio prispaudėjo spaudimą.

63. Pjuvenos išsiurbiamos per ištraukimo kanalą, įrengtą apačioje bei iš viršaus, per kanalą, esantį prispaudimo sijoje.

64. Supjaustyti skydai iš staklių gali būti nuimami rankiniu būdu arba transportuojami mechanine priemone.

65. Atpjautas plokštes tvarkingai dėti į tam skirtas vietas, nesudaryti sąlygų griūtims.

66. Įranga pjovimui kampu naudojama tais atvejais, kai reikia supjauti tam tikro ilgio ruošinius ne stačiu kampu, o bet koku kampu skydo krašto, atremto į liniuotą atžvilgiu. Įrenginys gali būti reguliuojamas +/- 45⁰ kampu.

67. Pjovimo kampu įrenginys gali būti valdomas rankiniu būdu ar automatiškai.

68. Pradėjus pjovimo operaciją, draudžiama liesti pavojaus zoną arba bandyti jėga pakoreguoti neteisingą ruošinio padėtį.

69. Jei pradėjus pjovimo procedūrą prireikia pakoreguoti ruošinio padėtį, nedelsiant spausti STOP arba avarinį jungiklį. Pakoregavus, pakartoti procedūrą.

70. Kaskart, kai stūmiklio atrama juda į priekį ar atgal pjovimo režime „pjovimas kampu“, blokatoriai nusileidžia.

71. Visuomet stebėti dirbančias stakles. Nepalikti įjungtų staklių be priežiūros. Paliekant jas, išjungti pagrindinį jungiklį, užrakinti jį spynele bei pasiimti raktą ir laikyti jį saugioje vietoje, kad niekas netikėtai staklių neįjungtų.

72. Staklėse įrengtas elektrinis apsauginis staklių priežiūros blokas. Nukritus spaudimui suspausto oro grandinėje, staklės automatiškai sustoja. Slėgiui nukritus, remonto ar priežiūros operacijų metu, prispaudimo sija būtina paremti ant šoninių atramų, kad netikėtai nenusileistų.

73. Visuomet, kai staklės netikėtai sustoja ar atsiranda sutrikimų jų darbe, pirmiausia reikia išjungti stakles iš maitinimo tinklo, patikrinti, ar į stakles netiekiami elektros srovė ir ar nėra liekamosios potencinės ar kinetinės energijos, bei aiškiai matomoje vietoje pakabinti įspėjančią lentelę apie vykdomus darbus.

74. Stakles išjungus pagrindiniu jungikliu, pneumatinėje sistemoje likęs slėgis yra pavojingas. Prieš atidarant pneumatinę sistemą, pirma reikalinga išleisti suspaustą orą.

75. Reguliariai tikrinti, ar nepažeistos žarnos, jungtys.

76. Įsijungus avariniam išjungikliui, pirmiausia būtina nustatyti priežastis ir jas pašalinti, tik po to vėl įjungti stakles.

77. Draudžiama:

77.1. dirbti be pjūklo ir pavaros mechanizmo apsaugų;

77.2. įleisti į darbo vietą pašalinius asmenis;

77.3. pasišalinti iš darbo vietos, palikti įjungtas stakles;

77.4. liesti besisukančias bei judančias staklių dalis;

77.5. dirbti staklėmis be pavojingų zonų aptvarų, esant netvarkingoms stabdymo apsauginėms priemonėms, įjungimo ir išjungimo įtaisams;

77.6. remtis į stakles ir leisti tai daryti kitiems;

77.7. užkrauti praėjimus, pravažiavimus ir darbo vietas plokštėmis, tara, gatava produkcija.

78. Stakles būtina išjungti:

78.1. kai staklės ir pjūklas nenormaliai užia, vibruoja;

78.2. pastebėjus staklių gedimus ir pjūklo lūžius;

78.3. įkaitus pjūklui ir guoliams;

78.4. atsiradus degimo kvapui arba dūmams;

78.5. pažeidus pavaros apsaugą.

79. Draudžiama liesti, modifikuoti, stengtis apeiti ar naudoti kitiems nei gamyklos gamintojos skirtiems tikslams mikrojungiklius ir kitus apsauginius įrenginius.

80. Pastebėjus elektros instaliacijos pažeidimus, mechaninius gedimus, nedelsiant nutraukti darbą ir pranešti apie tai tiesioginiam vadovui.

81. Vadovaujantis eksploataciniais reikalavimais bei numatytais terminais, atlikti įrengimo techninės apžiūros ir aptarnavimo (pvz.: tepimo ir kt.) darbus.

82. Prieš pradėdant techninį aptarnavimą, įrengimas turi būti išjungtas. Turi būti imtasi priemonių, kad šis įrengimas savaime neįsijungtų ar kiti darbuotojai negalėtų to padaryti.

Horizontalios gręžimo staklės, vertikalios gręžimo staklės

83. Ypatingą dėmesį atkreipti į besisukantį grąžtą ir detalių įtvirtinimo griebtuvus (ypač gręžiant mažas detales, kai dirbantysis neįtvirtina jų griebtuvuose, o laiko jas rankose). Kai grąžtas, baigus gręžti, pakeliamas arba išimamas iš gręžiamos detalės detalė gali išstrūkti iš griebtuvo ir dideliu greičiu nulėkti į šalį.

84. Gręžiant plonas detales reikia naudoti atramas.

85. Prieš paleidžiant elektros variklį, reikalinga visas valdymo svirtis pastatyti į neutralią padėtį.

86. Nuolat stebėti, ar veikia elektros įrenginiai, grąžtų valdymo mechanizmas.

87. Jei gręžiama detalė ant stalo sukasi kartu su grąžtu, nestabdyti jos ranka. Sustabdyti stakles, tik tada ištaisyti detalės padėtį. Jeigu susilpnėja griebtuvo, grąžto ar detalės įtvirtinimas, būtina stabdyti stakles.

88. Gręžiant negalima žemai palenkti galvos prie gręžimo vietos. Grąžtą prie apdorojamų detalių pristumti iš lėto. Rankiniu būdu gręžiant mažas detales nereikia smarkiai rankomis spausti grąžto prie detalės.

89. Užsikirtus pjovimo įrankiui reikia sustabdyti stakles.

90. Išmušti grąžtą galima tik visiškai sustojus sukliui (špindeliumi).

91. Gręžiant galias angas reikia periodiškai šalinti drožles. Tam naudoti specialius kabliukus.

92. Darbo metu ir baigus darbą reikia pašalinti drožles šepetiu, kabliuku, grandikliu, kastuvėliu ir kitokiais įtaisais. Drožlės, atliekos sudedamos į tam skirtą tarą.

93. Prieš sustabdant stakles reikia atitraukti grąžtą nuo detalės.

94. Sustabdyti stakles būtina šiais atvejais:

94.1. pasitraukiant nors ir trumpam nuo staklių;

94.2. nutrūkus elektros srovės tiekimui;

94.3. laikinai nutraukus darbą;

94.4. remontuojant stakles, įstatant reguliuojant ir keičiant instrumentus ir apdorojamas detales;

94.5. norint suveržti varžtus, veržles ir kt.;

94.6. reguliuojant suspaudžiamuosius staklių įrengimus;

94.7. matuojant apdorojamas detales;

94.8. įstatant ir nuimant detales ir įrenginius;

94.9. tikrinant apdorojimo tikslumą;

94.10. pašalinant drožles.

95. Gręžiant sunkias detales reikia naudoti pakėlimo įrenginius su tvarkingomis prikabinimo priemonėmis.

Frezavimo staklės su elektrine pastūma

96. Detalę galima pradėti apdoroti tik tuomet, kai freza įjungta ir stabiliai sukasi.

97. Suregulavus stakles, neužmiršti nuimti raktą nuo užveržimo sraigto ir frezos įspraustinės.

98. Matuoti gaminį ir tikrinti apdirbimo kokybę nepavojingame nuo frezos atstume.
99. Nestovėti ant staklių kreipiamųjų, neperjungti greičių, staklėms dirbant.
100. Naudotis tik tvarkingomis ir teisingai užgalastomis frezomis.
101. Prieš įtvirtinant frežą, patikrinti:
 - 101.1. ar gerai įtvirtinti dantys frezoje;
 - 101.2. ar pagaląsta, ar neištrupėjęs. Jei pjovimo briaunos bukos ar išsikraipę, frežą pakeisti.
102. Tvirtinant sunkias frezas (kurių masė didesnė kaip 16 kg), naudotis kėlimo įtaisais.
103. Freza detalę pjauti turi tolygiai. Mechaninis padavimas įjungiamas frezai dar nepasiekus detalės. Esant rankiniam padavimui, negalima staigiai didinti pjovimo greičio ar gylio.
104. Frezavimo metu, nekišti rankų į pavojingą besisukančios frezos zoną. Saugotis, kad besisukanti freza nepagautų drabužių. Nedirbti su pirštinėmis.
105. Drožles iš vietų, esančių netoli nuo besisukančios frezos, pašalinti galima tik naudojant šepetėlį, kurio rankenėlė ne trumpesnė kaip 250 mm.
106. Frezuoti, tik esant frezos apsaugai.
107. Frezuojant apdirbamos detalės turi būti patikimai įtvirtintos specialiuose įtaisuose arba tvirtai laikytis staklių mechanizmuose.
108. 40x40 mm skerspjuvio ir 400 mm ilgio ir mažesnius ruošinius frezuoti rankiniu būdu be specialių įtaisų draudžiama.
109. Rankinio frezavimo staklėse frezuojant kiaurai apdirbama detalė turi būti prispausta prie nukreipiančiosios liniuotės ir prie staklių stalo.
110. Špindeliai ir pjaunantysis instrumentas turi būti įtvirtinti taip, kad juos sukant į visas puses, jie savaime neatsisuktų.
111. Staklėse turi veikti blokuotė, neleidžianti staklių įjungti, kai užsikirtęs špindelis.
112. Apdorojant ruošinius didesnio kaip 200 mm diametro frezavimo instrumentu arba surenkamomis frezomis su apatine špindelio padėtimi turi būti uždėti papildomi kronšteinai, prilaikantys špindelio viršutinę dalį.
113. Frezuojant ne kiaurai arba nuo nukreipiančiosios liniuotės vidurio, reikia įrengti ribojančias atramas, atitinkančias frezavimo dalies ilgį.
114. Staklių špindelinių antgaliai turi turėti jų fiksavimo įtaisus.
115. Kreivinis detalių frezavimas turi vykti tikta specialiuose jų spaustuose.
116. Staklėse su apatine špindelio padėtimi kiaurymės špindeliumi diametras turi būti ne didesnis kaip 30 mm už paties špindelio skersmenį.
117. Dirbant staklėmis be nukreipiančiosios liniuotės turi būti naudojamos pavažos arba šablonai, kurie remiasi į žiedą žemiau frezos.
118. Esant greituminiam frezavimui, naudotis apsaugomis ir įtaisais drožlių sugaudimui ir nukreipimui.
119. Staklėms veikiant, neatidarinėti ir nenuiminėti atitvarų ir apsauginių įrenginių.
120. Išmušant frežą iš suklio, neprilaikyti jos ranka, o naudotis specialiai tam skirtu įrankiu.
121. Sustabdant stakles, išjungti padavimą, po to nuvesti frežą nuo apdirbamos detalės ir išjungti frezos (suklio) sukimąsi.

Obliavimo, reismusinės staklės

122. Darbus pradėti tik įsitikinus, kad tai nesukels pavojaus kitiems darbuotojams.
123. Sekti staklių būklę ir ruošinių judėjimą.
124. Ruošinių ar pjovimo įrankių galimo išmetimo iš staklių zonoje draudžiama

darbuotojui stovėti pačiam ir leisti, kad stovėtų kiti.

125. Stebėti ruošinių išmetimo iš staklių blokavimo įtaisus. Turi patikimai prispausti detalę, o praleidę ją, grįžti į pirminę padėtį.

126. Jei šie įtaisai neveikia, stakles būtina skubiai sustabdyti.

127. Stakles būtina sustabdyti, jei staklės stipriai vibruoja, neleistinai gaudžia, kaista guoliai.

128. Įstrigusį ruošinį galima išimti tik išjungus stakles, sustojus besisukančioms dalims ir mechanizmams.

129. Draudžiama:

129.1. palikti be priežiūros įjungtas stakles;

129.2. dėti ir palikti ant staklių įrankius, pašalinius daiktus, valymo priemones, rūbus;

129.3. dirbti su staklėmis be asmeninių apsaugos priemonių;

129.4. stabdyti šlifavimo juostą ir diską rankomis;

129.5. dirbti, kai neveikia pneumatinė dulkių surinkimo sistema;

129.6. dirbant staklėms jas remontuoti, tepti, valyti;

129.7. dirbti, jei įstrigo ruošinys, o pastūmos atbulinė eiga neduoda rezultatų.

Vertikalaus šlifavimo staklės

130. Šlifavimui skirti ruošiniai turi būti padėti taip, kad nekeltų pavojaus kitiems darbuotojams, nenukristų;

131. Ruošinius dėti ant staklių užsidėjus pirštines.

132. Prieš įjungiant stakles reikia įsitikinti ar įjungiamas nepavojingas aplinkiniams, ar ant staklių nėra pašalinių daiktų.

133. Prieš paleidžiant variklį, reikalinga visas valdymo svirtis pastatyti į neutralią padėtį.

134. Patikimai pritvirtinti apdorojamą detalę.

135. Šlifuojant negalima žemai palenkti galvos prie šlifavimo vietos.

136. Pastoviai tikrinti staklių ir įrankių techninę būklę, tvarkingumą, nedirbti su netvarkingais įrankiais ir staklėmis.

137. Stakles naudoti pagal paskirtį ir prisilaikant jų eksploatavimo taisyklių reikalavimų

138. Neliesti rankomis besisukančių ar kitaip judančių staklių dalių, kurių negalima uždengti apsaugomis, skydais.

139. Draudžiama apdoroti staklėmis detales, kurių gabaritai didesni negu nurodyta techniniame pase.

140. Darbinės dalys, sukančios šlifavimo popierių (cilindrai, diskai, ritės, skriemuliai ir volai), turi būti subalansuoti.

141. Šlifavimo popierius (švitras) turi būti apdorotas antistatiškai, o staklės turi turėti įtaisą, neleidžiantį susikaupti elektrostatinei iškrovai.

142. Draudžiama staklėse naudoti įplėštą, blogai priklijuotą arba turintį nelygius kraštus švitrą.

143. Atliekant vidaus šlifavimą, diskus kurie yra ne šlifuojamos detalės viduje, reikia uždengti gaubtais. Apsauginis gaubtas turi būti pagamintas iš plieno ir tvirtai tvirtintis ant staklių.

144. Draudžiama:

144.1. valyti stakles, darbo drabužius suspausto oro srove;

144.2. nukreipti suspausto oro srovę į darbuotoją;

144.3. užgriozdinti darbo vietas ir praėjimus;

144.4. remtis į stakles;

144.5. siekti ko nors per veikiančias stakles;

144.6. laikyti ant staklių detales ir įrankius.

Zeimeris ir kampinio pjovimo nešiojamos elektrinės staklės

145. Prieš įjungiant stakles, įsitikinti, kad tai nekelia pavojaus kitiems darbuotojams.

146. Apžiūrėti apdirbamą medieną, ruošinius, gaminius. Jie turi būti nesupuvę, nesuskilę, neišalę, juose neturi būti svetimkūnių (vinių, kitų metalinių ir ne daiktų).

147. Nustatyti nukreipimo liniuotes. Ruošinį patikimai įtvirtinti.

148. Teisingai pritvirtinti ruošinį, kad būtų galima valdyti prietaisą.

149. Platesnioji pjūklo pagrindo dalis turi būti ant atremtosios ruošinio dalies, o ne ant tos, kuri nupjauta nukrenta.

150. Jeigu pjaunami ilgi ar dideli ruošiniai, būtina naudoti atramas netoli pjūvio vietos.

151. Pjaunant ilgus ruošinius, naudoti tiesinę kreipiančiąją.

152. Pjaunant trumpus ar mažus ruošinius, prieš pjovimą būtina juos pritvirtinti, draudžiama ruošinį laikyti rankose.

153. Pjūklui užstrigus, nedelsiant išjungti pjūklą.

154. Darbuotojui draudžiama:

154.1. dirbant laikyti rankas ar pirštus už prietaiso;

154.2. įtvirtinti diskinį pjūklą spaustuose, kad būtų galima pjauti iš apačios;

154.3. naudoti diskus, kurie neatitinka matmenų, nurodytų gamintojo instrukcijoje;

154.4. valyti drožles nuo besisukančio pjūklo ar arti jo;

154.5. pjauti, jeigu atšipę pjūklo dantys;

154.6. pjauti, jeigu yra išlūžęs ar trūkęs pjūklo diskas;

154.7. naudoti greitapjūvio plieno ar su netinkamais kiaurymių diametrais diskus;

154.8. sukantis pjūklo diskui atlikti valymo-derinimo, ruošinio tvirtinimo darbus;

154.9. stabdyti diską spaudžiant jo šoną;

154.10. remtis į pjūklą;

154.11. pradėti dirbti po staklių remonto be tiesioginio vadovo leidimo;

154.12. prispausti ruošinį prie nesisukančio disko.

Įrankių naudojimas

155. Naudotis tik tvarkingais rankiniais įrankiais bei pagalbinėmis priemonėmis.

156. Rankiniai įrankiai turi būti neapgadintais galais. Galvutė turi būti glotni, nešerpetotomis ir neaštriomis šoninėmis briaunomis. Rankenos pagamintos iš kieto valkaus medžio. Veržlių raktai turi atitikti veržlių matmenis.

157. Draudžiama atsukinėti ir užsukinėti veržles didesnių matmenų raktu, tarp rakto ir veržlės įdėjus metalines plokšteles, pailginti raktą prijungiant prie jo kitą raktą arba vamzdį, taip pat atsukant veržlės raktą mušti plaktuku.

158. Dildės turi būti tvirtai įleistos į rankenas, suveržiamas metaliniais žiedais.

159. Dirbant smūginiais įrankiais, reikia užsidėti apsauginius akinius su nedūžtamais stiklais.

160. Kai įrankis yra su geležte trinkelėje, dirbančiajam svarbu ją teisingai nustatyti 39 laipsnių kampu rupiajam, 48 laipsnių kampu – dvigubam obliavimui. Norint, kad pleistas gerai prisispaustų prie geležtės, reikia jį gerai įkalti. Išmušant ir nustatant oblių bei kitų panašių įrankių geležtes, negalima jų prilaikyti laisvosios rankos nykščiu.

161. Negalima dėti įrankių ašmenimis į viršų. Prieš galandant įrankius, reikia patikrinti ar galastuvo skritulyje nėra įtrūkimų. Galastuvas turi būti prijungtas prie ištraukiamosios ventiliacijos sistemos, su saugos gaubtu ir atramėle, gerai įžemintas. Galandant reikalingi apsauginiai akiniai.

162. Įrankius su išgalastais ašmenimis perduot kitam asmeniui tik kotu į priekį.

163. Negalima įrankių palikti taip, kad pjaunančioji dalis remtųsi į darbatalį.

164. Įrankius, vinis, smulkias detales pernešti reikia ir saugoti įrankinėse dėžėse, uždengiant išsikišusias aštrias dalis.

165. Pjaunant medžiagą rankiniu būdu, reikia ją padėti ant tvirtos atramos. Negalima jos pjauti, padėjus ant kelių ar ant atsitiktinių nepatikimų atramų. Baigiant pjauti, reikia saugoti, kad nupjauta medžiagos dalis neužkristų ant žmonių ar pačiam ant kojos.

166. Įkalant vinį, iš pradžių reikia dviem-trims lengvais smūgiais ją įtvirtinti, o po to, patraukus ranką, įkalti iki galo.

167. Pjaunant, gręžiant, obliuojant, kalant - medžiagą, detalę reikia patikimai įtvirtinti, kad ji nejudėtų ir negalėtų persiversti, kristi, slysti ir pan.

168. Apdorojant detales kalnu, reikia kalną nukreipti nuo rankos į priekį, o ne į save. Negalima apdirbamą daiktą prilaikyti ranka kaltelio ašmenų slinkimo pusėje, taip pat drožti neatremtą ar nepritvirtintą medžiagą.

169. Dirbant rankiniu ar elektriniu grąžtu, sekti, kad grąžtas būtų patikimai įtvirtintas lizde. Gręžiant negalima naudotis pirštinėmis.

170. Naudojant darbams kenksmingas medžiagas, patalpas reikia vėdinti, kad darbo zonos ore nesusikaupytų kenksmingų medžiagų, viršijančių leistinas koncentracijas.

171. Dirbant su lakais, mastikomis, antiseptikais, rūgštimis, šarmais, kalkėmis ir kitomis kenksmingomis ar pavojingomis medžiagomis, reikia naudotis individualiosios apsaugos priemonėmis: akiniais, respiratoriais, guminėmis pirštinėmis.

172. Tvarkyti, valyti, sutepti, pernešti į kitą vietą elektrines ir kt. įrenginius reikia tik po to, kai jie atjungti nuo elektros tinklo ir pilnai sustojus judančioms dalims.

173. Dirbant arti praeinančių elektros laidų, juos reikia apsaugoti arba išjungti įtampą. Negalima savavališkai atlikti elektros įrangos darbų, juos turi atlikti kvalifikuoti specialistai - elektrikai.

174. Elektrinio įrankio, mašinos kabelio izoliacija turi būti tvarkinga. Dirbant reikia stebėti, kad kabeliai nebūtų įtempti ir perlenkti. Elektros kabeliai neturi kirstis su kitais kabeliais. Negalima palikti be priežiūros, neatjungtų nuo elektros tinklo, elektrinius įrankius ar mašinas.

Reikalavimai darbui su lengvai užsidegančiomis medžiagomis

175. Sandėliavimo ir darbo vietose (zonose), kur naudojami lakai, klizai KN-3, KN-2, polimeriniai-sintetiniai klizai ir kitos medžiagos, išskiriančios degimui-sprogimui pavojingas dujas, garus negalima naudoti ugnies, rūkyti.

176. Leidžiama nepavojinga vienkartinė keliamo ir pernešamo krovinio masė, kai kroviny s nuolat pernešamas per pamainą ar dirbant kitą darbą:

176.1. vyrams – 5-25 kg;

176.2. moterims – 3-16 kg.

177. Elektrosaugos reikalavimai:

177.1. neliesti drėgnomis rankomis elektros laidų, kabelių, kištukų, prietaisų ar įrenginių;

177.2. nedirbti su elektros įrankiais ar prietaisais, jeigu prisilietus jaučiamas elektros srovės poveikis;

177.3. nedirbti su netvarkingais elektros įrankiais, prietaisais ar įrenginiais;

177.4. nedirbti tik su įžemintais prietaisais bei įrenginiais;

177.5. nesiliesti vienu metu prie įžemintų dalių (centrinio apšildymo radiatorių, vamzdžių ir pan.) ir elektros įrenginių metalinių dalių (stalinės lempos ir kt.), kad, esant pažeistai izoliacijai ir šioms dalims turint elektros įtampą, nesusidarytų grandinė tekėti elektros srovei per žmogaus kūną;

177.6. panaudojus elektros įrankį, prietaisą ar įrenginį, tuoj pat išjungti;

177.7. nedirbti su elektros prietaisais, jei ant jų pateko skystis;

177.8. neremontuoti pačiam sugedusio elektros įrenginio, laidų, kištuko, kištukinio lizdo. Tai atlikti privalo, elektrotechninio personalo darbuotojas, turintis reikiamą kvalifikaciją.

178. Darbo metu užtikrinti švarą ir tvarką darbo vietoje, stebėti praėjimus, susidariusias atliekas darbo pabaigoje, pašalinti į tam skirtą vietą.

179. Draudžiama valyti skiedras, nuopjovas ar atliekas nuo darbo stalo rankomis – tam yra šepečiai ir pan. priemonėmis.

180. Draudžiama be profesijos mokyto žinios patikėti pareigas ar darbo priemones kitam asmeniui, savavališkai atlikti darbus, nesusietus su užduoties vykdymu. Pasišalinti iš darbo vietos galima tik gavus tiesioginio vadovo leidimą.

181. Būtina išjungti elektros srovę ir pranešti tiesioginiam vadovui šiais atvejais:

181.1. pastebėjus stiprų detalių, laidų įkaitimą;

181.2. sugedus elektros instaliacijai (neveikia, kibirkščiuoja kištukinis elektros lizdas, jungiklis);

181.3. pajutus svylančių laidų kvapą;

181.4. nutrūkus elektros energijos tiekimui.

182. Įsijungus apsauginei ar priešgaisrinei signalizacijai, nedelsiant reaguoti į pavojaus signalą:

182.1. apžiūrėti pažeistą zoną;

182.2. elgtis ramiai, nesutrikti, realiai įvertinti susidariusią situaciją;

182.3. prireikus iškviešti specialiąsias tarnybas: bendru pagalbos telefonu - 112;

183. Įvykus avarijai, nedelsiant išeiti iš pavojingos zonos ir informuoti profesijos mokytoją.

184. Esant ypatingam avariniam atvejui evakuotis iš pastato artimiausiu keliu, vadovaujantis evakuacijos schemomis ir ženklais.

185. Įvykus elektros įrenginių pažeidimams arba avarijai, mokinys privalo imtis priemonių, kad nesusidarytų pavojus žmonių gyvybei, gaisrui kilti ir įrenginių sugadinimui, nedelsiant pranešti profesijos mokytojui.

MOKINIO VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

186. Išjungti iš elektros tinklo naudotus įrenginius, mechanizmus, prisilaikant eksploatacijos instrukcijos reikalavimų, pilnai sustojus besisukančioms dalims.

187. Pašalinti iš darbo vietos drožles, ruošinius, detales ir skudurus.

188. Sutvarkyti darbo vietą: darbo metu naudotus įrankius sudėti į jiems skirtas vietas.

189. Atliekas pašalinti į tam tikslui skirtas vietas.

190. Surinkti visus naudotus įrankius.